

۷. منهنجو وطن

ٻُڌو. ڳايو.

هي منهنجو وطن، منهنجو وطن، منهنجو وطن.
مصريءَ کان منيرو، ماکيءَ کان منيرو،
قربان تنهن وطن تان ڪريان پنهنجو تن بدن
هي منهنجو وطن، منهنجو وطن، منهنجو وطن.

پنهنجي وطن جي آءُ جي حالت ڪريان بيان،
سڌڪي پوي زمين هنجون هاري آسمان،
دکڙا وطن جا ساريندي، منهنجو چلي ٿو من،
هي منهنجو وطن، هي منهنجو وطن، منهنجو وطن.

منڙي وطن کان آءُ رکي ڪي به نه واريان
جيڪي هڪٻي ڏيئي وري ڪين پڇاريان.
دل ۾ هميشه شال رهي، ديش جي لڳن.
هي منهنجو وطن، منهنجو وطن، منهنجو وطن.

جي چاه اٿم ڪا ته وطن شاد ڏسان مان،
آزاد ڏسان مان، وري آباد ڏسان مان،
مٽي اُنهيءَ ۾ آهه، دکايل جي دل مڱن،
هي منهنجو وطن، منهنجو وطن، منهنجو وطن.

نوان لفظ:

هنجون هارڻ = زور سان روئڻ، سڌڪي ٻوڏ = روئي ٻوڏ

آپياس

سوال ۱: هيٺين سوالن جا جواب هڪ ٻن جملن ۾ لکو.

- (۱) دڪايل جي دل ڪهڙي ڳالهه ۾ مڱن آهي؟
- (۲) ”منهنجو وطن“ ۾ شاعر ڪهڙي دلي چاهنا ڏيکاري آهي؟
- (۳) دڪايل پنهنجي وطن لاءِ ڪهڙي قرباني ٿو ڏيڻ چاهي؟

سوال ۲: هيٺين سوالن جا ٿوري ۾ جواب لکو.

- (۱) منهنجو وطن ڪوٽا، اڄوڪي دور ۾ ڪهڙي اهميت رکي ٿي؟
- (۲) شاعر جو من ڇو ٿو ڇلي؟

سوال ۳: خال ڀريو :-

- (۱) دل ۾ هميشه شال رهي جي لڱن.
- (۲) پوي زمين، هنجون هاري آسمان

سوال ۴: هيٺ ڏنل بيت جي ستن جي سمجهاڻي لکو:

منڙي وطن کان آءُ رکي منهنجو وطن، منهنجو وطن.

پورڪ آپياس

شعر بند تي عملي ڪم:

- (۱) پنهنجي وطن جي آءُ ديش جي لڱن.

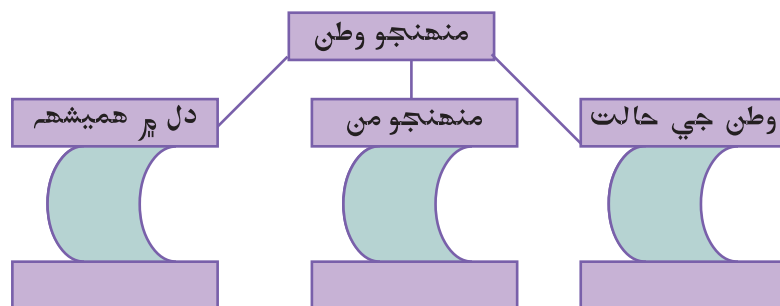
(i) هيٺ ڏنل جملن سان لاڳاپو رکندڙ ستون ڳولهي لکو:-

- (۱) ڌرتي روئي پوي.
- (۲) وطن جون تڪليفون ٻڌايان.

(ii) بيت جي ستن تي آڌار رکندڙ صحيح جملي لاءِ ✓ ۽ غلط جملي لاءِ ✗ لکو:

- (۱) آسمان زار زار روئي ٿو. () (۳) ديش ڪافي ترقي ڪئي آهي. ()
- (۲) ديش ۾ دڪه درد آهن. () (۴) هميشه مان ديش بابت ئي سوچيان. ()

(iii) خاڪو پورو ڪريو.

(۲) ڏنگين مان مناسب جواب ڳولهي خال ڀريو:-

(اُڱتيهه، ست، ڀارت، مالها، ايڪتا، آنيڪتا، گلن، ناز، لوڪشاهي)

منهنجو نالو آهي. منهنجي ديش جو نالو آهي. مونکي پنهنجي ديش تي آهي. جدا جدا ڌرم، جدا جدا جانيون، هت هڪ ۾ وانگر پرويل آهن. دنيا جي وڏي ۾ وڏي آسان جو ڀارت ديش آهي. گل راجپهه مرڪزي ايراضيون ڀارت جي ۾ درشائن ٿيون.

(۳) ڏنل مٿيون ٽڪر خال ڀري، سچو وري لکي ان تي ڇهه سوال ٺاهيو.

(۴) هيٺين سنڌي سورويرن بابت نيت ذريعي ڄاڻ حاصل ڪريو ۽ ڪلاس ۾ ٻڌايو.

شري پير رامچنداڻي

آڏمرل آر. ايڇ. ٿهلياڻي

بريگيڊيئر شري رام هيرا

(۵) هيٺين ڏنل بابت چرچا ڪريو. ٻڌايو ۽ ڄاڻ لکو.

ڀونڱل

رڪشا پنڌن

مٿيش اُٿسو

هولي

هيٺيان ڄمڻا پڙهو.

- (۱) آسڻ مهابليشور ۽ لونا ولا گهمڻ وياسين.
 - (۲) ڊاڪٽر دوا ڏني پر فائدو نه ٿيو.
 - (۳) منوج کي امتحان ۾ سٺيون مارڪون نه مليون ڇو ته هن اڀياس گهٽ ڪيو.
 - (۴) ستون رانديگر موهن يا سوهن ٿيندو.
- مٿين ڄمڻن ۾ 'پ', 'چو نه', 'يا' لفظ ٻن لفظن يا ٻن ڄمڻن کي ڳنڍين ٿا. اهڙن ڳنڍيندڙ لفظن کي 'حرف ڄمڻو' چئجي ٿو.
- ان جا ٻيا مثال آهن: نه ته، ان ڪري، تنهن ڪري، ڇڻ

هيٺين ڄمڻن مان حرف ڄمڻو ڳولهيو:

- (۱) مان ۽ مالها مندر ۾ وياسين.
- (۲) گوپال موٽي آيو پر راڌا اتي رهجي ويئي.
- (۳) سر لا پات پڙهندي يا گوڀند گيت ڳائيندو.
- (۴) برسات تيز پوڻ لڳي. انڪري هوءَ دير سان پهتي.
- (۵) تون هل نه ته مان هلي ويندس.

ڀاڻ ڪريان - ڀاڻ سڪان

● برٽڪيٽ ۾ ڏنل لفظ جي معنيٰ وارو لفظ ٺاهڻ لاءِ گول ۾ مناسب اکر وجهي لفظ ٺاهيو.

(طاقت)				ب	
(خاطري)			ڪ		
(آسمان)				ن	
(ٿاڻو)			ق	و	
(ڀاڻ)		د	و		
(ساراهه)			آ	س	
(سنس)			هم	و	
(عجب)		ت	ي	ح	
(مصيبه)		ي	ل	ڪ	ت
(نفعو)		د	ٿ	آ	ف